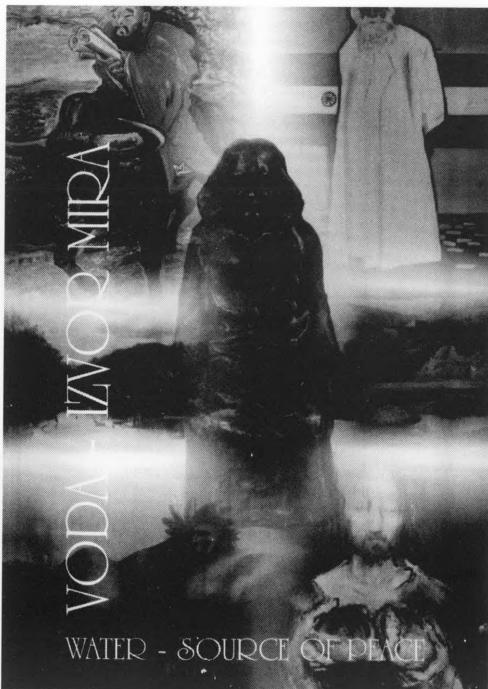
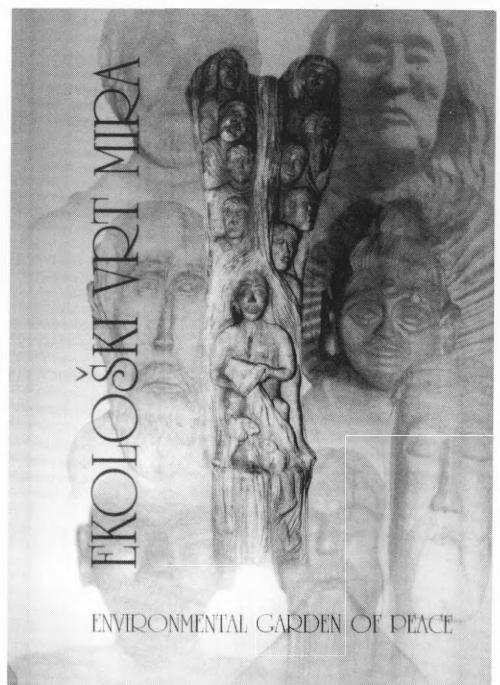

Turistička karta Općine Podravske Sesvete

Naslovica kataloga

Naslovica kataloga

Branko BEGOVIĆ
Ivan DEREŽIĆ

SVJETSKI EKOLOŠKI VRT MIRA U PODRAVSKIM SESVETAMA

(*Osnova za ekološke projekte i edukaciju o ekologiji i miru u Svijetu*)

Otehničkom dijelu izvedbe ideje, tj. realizacije ovog projekta bilo je govora u Podravskom zborniku 2004. godine, iako je Ekološki vrt ostvaren 2003. godine. Od tada izvršena je zadaća vrtu kada je Vrt svoje mjesto dobio u kulturnoj i turističkoj ponudi, te edukacijskoj ponudi učenika osnovnih i srednjih škola. Vrt sačinjavaju brojne skulpture od hrastovog drveta koje su izradili naši poznati kipari danas posjećuju brojne grupe učenika, raznih turista iz tuzemstva i inozemstva. Stoga Općina Podravske Sesvete brižljivo održava vrt i skulpture (premazi zaštitnim sredstvima i sl.), a prezentirani su i sa dva kataloga.

Nije se stalo na ovom projektu već su i u narednom periodu u planu zahvati vezani za ekologiju. U fazi obnove i uređenja nalazi se nedavno dobivena na raspolaganje nekadašnja vojarna (karaula) JNA u Mekišu (smještena nedaleko rijeke Drave) koja gotovo od Domovinskog rata stoji zapuštena, a ima vlastitu infrastrukturu. Plan je načiniti Sportsko rekreacijski centar kojega bi koristila udruge te bi bio sastavni dio biciklističke rekreacijske ceste koja prolazi i pored rijeke, a prelazila bi na područje susjedne općine Pitomača mostom preko kanala Struga na ušću rijeke Drave. Svakako je cilj da se u Podravskim Sesvetama što više radi na izgradnji ekološkog, ali razumljivog sustava, a konačni cilj je da upravo Podravske Sesvete budu uzorna točka u ovom dijelu Hrvatske.

Što je u stvari Ekološki vrt mira u Podravskim Sesvetama?

IZGRAĐIVANJE SVJETSKE KULTURE MIRA - PODRAVSKE SESVETE ZA BOLJI SVIJET

Ujedinjeni narodi svojom rezolucijom 55/282 proglašili 21. rujna Međunarodnim danom mira. Poziv za slavljenje i izgrađivanje mira svima je upućen. Izgrađivanje i stvaranje mira najveći je cilj koji čovjek može ostvariti. Mir koji se sastoji od istine, pravde, dobrote, čovječnosti, slobode, nade i tolerancije. Mir je majka istine, otac pravde, baka dobrote, djed nade, prijatelj slobode i ukras tolerancije. Živimo u vremenu beščača u kojem su riječi beznačajne ili su u službi licemjernih sila. Ovo je vjerojatno posljednji trenutak da svi mi dignemo svoj glas u službi sadašnjih i budućih naraštaja. Običan čovjek postao je potrošni materijal povijesti, a ljudi koji vode ovaj svijet zapustili su svoju obvezu da budu sluge općeg dobra i da pronađu svrhu svog postojanja. Konačno, svaki čovjek je ono što je učinio za mir, a ne bogatstvo svojih džepova. Smrt nema džepove, a svaki čovjek vrijedi toliko koliko svoje dobrote daje. Ljudi su zaboravili da su smrtna bića.

Kada čovjek proučava povijest svijeta, tada vidi da uz časne iznimke to je zapravo povijest ratova. Upravo je nevjerojatno da svi žele mir, ali ih malo počinje. Mir nije trenutak, mir

je proces, a trajni mir je najveći čovjekov san. Nažalost, mirotvorni sustav praktički ne postoji, sve je čovjek učinio osim jednog, nije naučio trpjeti drugog čovjeka. Sve zemlje imaju ministarstva rata, a ni jedna nema ministarstvo mira.

U licemjerstvu vremena svijetom vladaju predrasude. Nažalost, to što se događa je ravnodušnost dobrih što je gore od zla zlih. Gotovo je nevjerojatno da je u svijetu postala prava epidemija javnog uzdizanja nasilja na svim nivoima i slavljenje rata i ratnih pobjeda. Mi, graditelji Ekološkog vrta mira mislimo drugačije o miru. Do sada, manje više, ljudi su se upoznavali putem ratova i zbog toga izgrađujemo dostojanstvo mira, te ovim činom želimo mir približiti svim ljudima. Ako u tome uspijemo, onda smo otišli s našim djelom dalje od početka.

*ČAST NAM JE PREDSTAVITI SADRŽAJ SPOMENIKA VODI I OSOBE
OBLIKOVANE U HRASTOVOM DRVETU KOJE KRASE EKOLOŠKI VRT MIRA NA
TRGU BANA JOSIPA JELAČIĆA U PODRAVSKIM SESVETAMA*

1. SPOMENIK POSVEĆEN VODI: VODA-SREDIŠTE MIRA

Sadržaj i motivi: Na vrhu izvire voda na četiri strane svijeta. Ispod izvora je 20 glava koje simboliziraju sve rase svijeta, a ispod njih je lik Indijanca, kao simbol prirode i lik domaćeg Podravca s posudom za vodu. U posljednjem nizu, ispod svega toga slijede ljudske noge i stopala sa zdencima vode, kao simbol sjedinjenja i ujedinjenja ljudi.

2. Noa

Deseti je biblijski praotac i glavni lik u biblijskoj priči o općem potopu. Slične priče upoznajemo i kod ostalih starih naroda (Sumerani-Babilon). Razočaravši se u ljudi, Bog je odlučio uništiti ljudski rod, ali je Noi zbog poštenja Bog ostavio još jednu šansu da spasi ljudi. Noa sagradi korablju i u nju smjesti svoju obitelj i životinje. Nakon četrdeseterodnevne poplave Noa se zaustavio uz planinu Ararat (današnja Turska). Postao je novi praotac ljudskoga roda, a voda je u ovom slučaju postala spas ljudskog roda.

3. Mojsije 13. stoljeće prije Krista

Najpopularnije je i najspominjanije ime Starog zavjeta. Osnivač je izraelske religije. Osnovao je kult štovanja u jednog Boga i naredio zakonsku obvezu da se mora štovati samo jedan Bog. Izraelci su vjerovali u više bogova prije Mojsija. Na planini Sinaj sklopio je savez s Bogom u ime svog naroda i primio kamene ploče na kojima je bilo zapisano 10 zapovjedi božjih. Mojsijev odnos prema vodi zapisan je u dlanove biblije, jer je vodio svoj narod u bieg iz Egipta. Tom prilikom naredio je Crvenom moru da se razdijeli i njegov se narod spasio pošavši prijeko po suhom tlu.

4. Lao Tse (604-517. g. pr. Krista)

Suvremenik je Konfucija i jedan od najvećih umova kojeg je Kina poklonila čovječanstvu, a čitav njegov filozofski nazor sastoji se u djelatnosti bez djela: neka svi žive mirno! Osnivač je taoizma. Njegovo učenje sadrži ispravan put i krepost, a ljudski život je položen u kozmički put prirode. Lao Tse znači: stari mudrac. Živio je u izuzetno nemirnom dobu, i 6. st. prije Krista govorio je: "Budimo dobri i oprštajmo jedan drugome, mali ljudi ne mogu učiniti ništa osim odustati od napretka i kloniti se velike vlasti." Obični ljudi su ga držali kinесkim svecem. Uz Budu i Isusa smatra se jednim od svjetskih očeva nenasilja i mira.

5. Buda (560.-480. g. pr. Krista)

Rođen je u bogatoj obitelji i odgojen kao razmaženo dijete. Život mu nije davao nikakvo zadovoljstvo pa je smatrao da je promašen, uzaludan i prazan te je odlučio otići u beskrajno siromaštvo. Prije nego što je otisao od kuće na tri putovanja, suočio se sa životom koji nije poznavao. Vidio je patnju u tri oblika: nemoćnog starog čovjeka, invalida punog bola i pogrebnu povorku. Četvrto putovanje završilo se susretom s veselim redovnikom s prosjačkom zdjelom. Potom je počeo tragati za smislom života, a poslije niza putovanja završio je meditiranjem i pod body drvom doživio je prosvjetljenje. Prvu propovijed održao je u Benaresu, a nakon prosvjetljenja 44 godine putovao je Indijom i umro u 80. godini. Lutao je od mjesta do mjesta i govorio je: "Ako mi netko nepromišljeno učini nešto na žao, uzvratit će mu svojim beskonačnom ljubavlju." Bol je stalnost života. Bol je beskrajna, užitak je prolazan.

6. Isus Krist

Utemeljitelj je kršćanstva i za kršćane, i za sve koji vjeruju u njega bogočovjek i spasitelj čovječanstva. Njegova pojавa i propovijedi postale su najsvetiji, najveći i najbožanski do-gađaj ljudske povjesti, i ne samo za kršćane. Bez njega bi naša civilizacija bila nepopravljiva i mračna. Želio je zabraniti rat rekavši Petru prije 1973 godine: "Vrati Petre mač u korice."

Utemeljio je među narodima solidarnost i uzajamnost, prvi je smanjio količinu straha pojedinca čovjeka pred državom, vlastodršcima i straha uopće, donio je dobrotu među ljudi i ideju jednakosti, a nije želio iskorijeniti zatečene kulture. Bio je i ostao protiv svakog nasilja, mržnje, ravnodušnosti, pohlepe. Nije imao oružanu vojsku i zemaljsku vlast. Podučavao je ljudi neka izgrađuju temelje ljudske odgovornosti za cijeli život.

7. Ašoka (273.-232. g. pr. Krista)

Budistički kralj Indije, prvi je i jedini vladar koji se slobodnom voljom odrekao ratnog i svakog drugog nasilja, kada se, nakon osvajačkih pohoda na Kalingu (državica u Indiji kod današnje Orisse), zgrozio nad užasom rata 261. g. pr. Krista.

Njegova suzdržanost od rata i ratovanja afirmacija je i anticipacija danas isticanog ljudskog prava na mir. Osnivao je humanitarne organizacije, zaklade i bolnice. Osnivao je institucije za brigu o starima i nemoćima, posebne institucije koje su se brinule o starosjedoci-ma i potčinjenim plemenima. Poduzimao je mjere da se prosvjećuju žene. Darivao je znanstvenike i unapređivao znanost. Bio je prvi vladar ekolog.

8. Odisej

Itački kralj. Uz Herakla, Ikara i Tezeja jedan je od najpoznatijih junaka grčkih mitova. Najveću zaslugu za Odisejevu popularnost ima Homer, koji ga je uzdigao do glavnog junaka svoje Odiseje. Njegova lukavost i smicalice ušle su u običaje svih sredozemnih naroda, a njegova putovanja vodom bila su njegovo veliko prokletstvo i kazna.

9. Kserkso I. (519.- 465. g. pr. Krista)

Povijest čovječanstva puna je ratnika i ratova, a njihovi predhodnici su faraoni, kraljevi, carevi, sultani, diktatori i licemjerni političari. Jedan od njih je i perzijski kralj Kserkso I. koji je poznat kao veliki osvajač, ali i poraženik čiji najveći porazi su vezani sa vodom, i to kod Salamine 480. g.pr. Krista gdje je poražen od Grka.

10. Tales iz Mileta (624.-546. g. pr. Krista)

Tales iz Mileta je prvi grčki filozof, znanstvenik i matematičar i jedini filozof prije Sokrata koji je uvršten među 7 antičkih mudraca. Zabilježeno je da je predvidio pomrčinu Sunca 585. g. pr. Krista i da je izračunao visinu egipatskih piramida. Bio je prvi svjetski znanstvenih koji je dokazivao, a ne samo opažao. Njegova veličina je u tome što je bio prvi koji je svoje stavove pokušao objasniti logičkim razmišljanjem, a ne nadnaravnim pojavama kao mnogi prije njega. Nama je poznatiji kao filozof vode - voda je prapočelo svega.

11. Hipokrat (460.-377. g. pr. Krista)

Znanstvena medicina počela se razvijati u 5. st. pr. Krista, a u Hipokratovim djelima doživjela je najveći sjaj. Hipokratova veličina je u načinu na koji je prilazio svojo zadaći, u temeljitoći, objektivnosti, u trijeznosti njegovih zaključaka u pogledu dijagnoza i prognoza, i kao vrhunac njegove ljudske vrijednosti - stvaranje etičkih temelja liječničkog rada. On je medicinu oslobođio od religije i praznovjerja. Prvi je postavio temelj medicine, promatranje prirode i bolesnog čovjeka, te stvorio etičke principe na kojima se temelji sav rad liječnika.

12. Ivan Kstitelj

Preteča je i navjestitelj Isusa Krista, prvi koji povezuje Stari i Novi zavjet. Smatra se posljednjim starozavjetnim prorokom i prvim svećem Novog zavjeta. U pustinji je živio asketskim životom pa se smatra najuvjerljivijim propovjednikom do dolaska Isusa Krista. Krstio je sve ljude na rijeci Jordan. Krstio je i samog Isusa. Završio je u zatvoru i pogubljen je odsijecanjem glave.

13. Franjo Asiški (1118.-1226. g.)

Na zemaljski svijet je došao 1118. g. kao sin bogatog trgovca. U mladosti je vodio buran život, pun avantura i slavljenja života. Uslijed bolesti, ali shvativši ispravnost života, poput Bude pobijeđuje zemaljske slabosti i posvećeće se siromaštву. Propovjedavši Evandelje i Isusa, osniva Red male braće. Nakon što je osnovao i ženski Franjevački red krenuo je propovijedati po Europi i Bliskom istoku. U Egiptu 1219. godine posjećuje sultana i bez obzira na neuspješan razgovor kreće dalje u pohode. Pojava Franje predstavlja, poslije Isusa, najveći događaj u kršćanstvu. Volio je sva živa stvorenja. Pisao je pjesmu bratu Suncu. Propovijedao je i pticama. Zbog zaljubljenosti u prirodu ekolozi su ga izabrali za svog zaštitnika, a čovječanstvo ga smatra svećem mira.

14. Džalal Al-Din Rumi (1207-1273. g.)

Poznat pod nadimkom Mevlana, perzijski je pjesnik, duhovni učenjak, propovjednik, učitelj i najpoznatiji predstavnik sufizma, mističnog ogranka islama. Svijet je počastio svojim zemaljskim dolaskom u Perziju (Afganistan), a obitelj pred najezdom Mongola nastanila se u Turskoj, u kraju koji se zvao Rum. Od oca je naslijedio put duhovnosti. Napustivši javna propovijedanja posvetio se sufijskim učenicima i mističnoj poeziji, postavši jedan od najvećih duhovnjaka uopće. Njegova najveća djela - pjesmotvor: Masnavi i Divan, duhovni udžbenici Božje staze i Sufijskim korakom puni su mudrosti i jednostavnosti.

15. Ferdinand Magellan (1480-1521. g.)

Ono što je Odisej za mitologiju antike, to je za nas Magellan. Vjerojatno je najpoznatiji moreplovac svijeta svih vremena. U veliku avanturu, prvo putovanje oko zemaljske kugle,

krenuo je 20. rujna 1519. g. s pet malih brodova i 265 ljudi. On je prvi prepolovio Tih ocean. Poslije njegove pogibije 27. travnja 1521. godine, plovidba je nastavljena i završena 1522. godine sa samo jednim brodom i 18 ljudi, koji su se vratili u Španjolsku kao prvi ljudi koji su oplovili svijet. Magellanovo putovanje je priča na vodi i s vodom.

16. Georg Friedrich Handel (1685.-1759. g.)

Jedan je od najvećih skladatelja baroknog razdoblja. U djetinjstvu je pokazao veliko zanimanje za glazbu. Iz Hallea seli i Hamburg i počinje skladati prvu operu. Slijede putovanja po talijanskim gradovima : Firenca, Rim, Napulj, Venecija, odlazak u London i veliki trijumf. Vrata svijeta otvara sjajnim djelom "Glazba na vodi", koja je skladana za večernji koncert na Temzi 1717. g. Vječno je u sukobu sa vlastodršcima u Pruskoj i Engleskoj. Iako je oslijepio pred kraj života i dalje je stvarao. Uoči osjećanja svoje smrti rekao je: "Htio bih da umrem na Veliki petak u nadi da će sresti dragog Boga". Mi ćemo i dalje slušati "Glazbu na vodi" i sa zahvalnošću se sjećati velikog Hendela.

17. Ludwig van Beethoven (1770.-1827. g.)

Jedan je od najvećih svjetskih umjetnika uopće. Prijatelj svih ljudi, uzdizao je načelo i poruku umjetnosti kao vlastitog izraza i unutarnjeg života na općeljudsku razinu. O sebi je napisao: "Nauka i umjetnost uzdižu vrijednost čovjeka. Pravi umjetnik nikad nije ohol. On naslućuje bolje od drugih da je teško, gotovo nemoguće doći do gornje granice umjetničkih ostvarenja. Ja smatram najvećom ljudskom vrlinom onu koja čovjeka čini boljim. Gdje nadam dobre ljude našao sam svoju domovinu. Od djetinjstva bila mi je najveća radost i sreća raditi za dobro drugih. Tako je govorio titan čovječanstva za nas ljubavnike prirode, ostavio nam je veliki dar: Šestu simfoniju pastoralnu, prepunu ljubavi prema prirodi.

18. Pjotr Iljič Čajkovski (1840.-1893. g.)

Vjerojatno najpoznatiji državni činovnik koji je putem glazbe završio na olimpu kraljice umjetnosti. Kronike njegovog životopisa bilježe da je bio neurotičan i vrlo osjetljiv, a njegov život često bolan i katkad doista neizdrživ. Ali, kroz tu bol prosijavao je genij koji je stvorio neke od najljepših melodija romantizma. Često je znao reći: "Boravak s ljudima je samo onda ugodan ako ne obvezuje ni na kakav razgovor. Kao priroda, ljudi izazivaju radost svojim pristupom, a ne razgovorom." Inspiriran jezerom, njegova orkestralna fantazija Labude jezero baletna je glazba koja je uzdignuta do najvišeg stupnja izražajnosti. Upravo je nevjerljivo da čovjek slavi vodu do najvišeg stupnja uzvišenosti, umire od kolere koju je dobio od zaражene vode. Uz Tolstoja spada među najveće ruske duše, kao poklon ruskog duha čovječanstvu.

19. Johann Strauss mladi (1825.-1899. g.)

Bio je najstariji sin kralja valcera Johanna Straussa. Među očevim notama pronašao je započeti valcer, dovršio ga i dao mu naslov "Na lijepom plavom Dunavu". Na prvoj izvedbi 1867. g. ljudi su bili toliko oduševljeni i uzbudeni da nitko nije plesao. Straussovo glazbeno djelo samo je potvrdilo da je Beč metropola glazbe. Globalizacija glazbe započela je ovim djelom. Svake godine od 1946. divimo se Novogodišnjem koncertu i zahvaljujući televiziji uživamo, bar kratko udaljeni od grube stvarnosti svakodnevnice naše civilizacije.

20. Chief Seattle (1800.-1866. g.)

Indijanski poglavica Seattle, čijim su imenom nazvali svoj grad utemeljitelji sjevernoameričkog grada Seattle u Saveznoj državi Washington, odgovorio je 1854. godine predsjedniku Sjedinjenih američkih država Franklinu Pierceu pismom odgovorom na kupnju indijanske zemlje i smještaj u rezervat. Seattle je bio poglavica plemena Duwamish. Kao dijete bio je svjedokom dolaska engleskih istraživača i misionara, a njegov miroljubiv način života uvjerio ga da je mir jedini i pravi put. Odgovor poglavice Seattlea ubraja se u najljepše i najdublje misli što su sročene i posvećene prirodi te stoga predstavljaju ekološko evangelje svim naraštajima.

Napomena: Tekst je najvećim dijelom prenijet iz publikacije autora Milorada Kovačevića istoimenog naslova kao i ovaj tekst.